

5.2 รายละเอียดมาตรฐานการขุดลอกหนองน้ำและบึงธรรมชาติ

5.2.1 การกำหนดบริเวณที่จะทำการขุดลอก และที่ทิ้งดิน

การกำหนดจุดหรือบริเวณที่จะทำการขุดลอกหนองน้ำและบึงธรรมชาติ ควรดูจากแผน ที่การสำรวจลำน้ำ และรายละเอียดของลำน้ำตรงบริเวณที่ต้องการปรับปรุงขุดลอก เพื่อกำหนดจุด หรือ ตำแหน่งให้แนวระดับ และขนาดของลำน้ำให้เป็นไปตามแบบสำรวจระดับภูมิประเทศเพื่อคำนวณหา ปริมาณงานดิน และเพื่อให้การกำหนดราคาต่อหน่วยของงานดิน มีความถูกต้องมากยิ่งขึ้น จำเป็นต้อง ทราบระยะทางจากจุดที่กำหนดเป็นที่ทิ้งดินด้วย กล่าวคือบริเวณที่ทิ้งดินที่กำหนดห่างเกินไปก็ต้องเสีย ค่าขนย้ายดินและระยะเวลาในการขุดลอกจะมากขึ้น แต่ถ้าหากที่ทิ้งดินใกล้กับบริเวณหนองน้ำหรือบึง ธรรมชาติมากเกินไป ปริมาณฝนตกหนักและน้ำไหลบ่าจะชะดินกลับคืนสู่ลำน้ำบางส่วนได้

5.2.2 การออกแบบการขุดลอกหนองน้ำและบึงธรรมชาติ

1) ข้อกำหนดในการออกแบบ

ข้อกำหนดในการออกแบบขุดลอกหนองน้ำและบึงธรรมชาติ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็น แหล่งน้ำสาธารณะ สรุปได้ดังนี้

- (1) ขุดลอกให้ได้ระดับความลึกจากก้นหนองถึงระดับน้ำเก็บกักไม่ควรน้อยกว่า 3.50 เมตร อย่างไรก็ตามควรระมัดระวังในเรื่องการขุดลึกลงไปเจอชั้นดินเค็ม หรือที่มีเกลือสะสมอยู่ด้วย
- (2) กรณีต้องการคันดินรอบขอบหนองน้ำ จะต้องมีการทางน้ำเข้าตามตำแหน่ง ร่องน้ำหรือทางน้ำที่คาดว่าน้ำจะไหลเข้า อาจจะต้องมีการระบายน้ำออกตรงตำแหน่งที่มีระดับต่ำของร่องน้ำ
- (3) การออกแบบอาคารทางน้ำเข้าพิจารณาเหมือนสระเก็บน้ำนอง
- (4) การออกแบบอาคารระบายน้ำพิจารณาเหมือนสระเก็บน้ำท่า
- (5) ลาดด้านข้างดินขุดอัตราส่วนไม่ควรมากกว่า 1 : 2
- (6) ควรกำหนดที่ทิ้งดินให้ห่างจากขอบหนองน้ำที่ขึ้นสูงสุดไม่น้อยกว่า 20 เมตร และต้องไม่มีร่องน้ำใดๆ ผ่านบริเวณที่กองดิน

- (7) บริเวณที่ทิ้งดินต้องปรับให้เรียบ สูงไม่เกิน 1.50 เมตร

2) ขั้นตอนการออกแบบ

การออกแบบการขุดลอกหนองน้ำและบึงธรรมชาติ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ลุ่มมีน้ำท่วมขังเป็นประจำทุกปีนั้น จะเป็นงานขุดลอกเพื่อเพิ่มความจุเป็นหลัก ดังนั้นขั้นตอนและวิธีการ

มาตรฐานการก่อสร้าง บูรณะ และการบำรุงรักษาแหล่งน้ำ

ออกแบบ ประกอบด้วยการคำนวณทางด้านอุทกวิทยา การคำนวณความจุเก็บกักน้ำ การคำนวณขนาดของหนองน้ำและบึงธรรมชาติที่ขุดลอกแล้ว และการออกแบบลักษณะสิ่งก่อสร้างต่างๆ จะเหมือนกับกรณีสระเก็บน้ำนอง